

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ฟังที่มีต่อรายการวิทยุชุมชน ชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ระบบ เอฟ.เอ็ม. คลื่นความถี่ 105.75 เมกกะเฮิร์ตซ์ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มผู้ฟังรายการทางสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี)
2. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการเปิดรับฟังของกลุ่มผู้ฟังรายการทางสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี)
3. เพื่อศึกษาถึงการใช้ประโยชน์ของกลุ่มผู้ฟังจากการรับฟังรายการทางสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี)
4. เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของกลุ่มผู้ฟังที่มีต่อรายการทางสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพียงครั้งเดียว (One-Shot Case Study) ซึ่งเป็นแบบสอบถามประเภทให้กลุ่มตัวอย่างตอบเอง (Self-Administered Questionnaire) การเก็บรวบรวมข้อมูลจัดทำในระหว่างวันที่ 5 พฤศจิกายน 2549 – 5 มกราคม 2550 สำหรับประชากรที่ทำการศึกษาคือ ประชาชนในพื้นที่ 3 อำเภอของจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่สามารถรับสัญญาณการส่งกระจายเสียงของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ได้ ซึ่งประกอบด้วยอำเภอพนม อำเภอบ้านนาเดิมและอำเภอเมือง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 378 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สถิติวิเคราะห์ 2 ส่วนคือ ส่วนแรกเป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่และค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่ออธิบายข้อมูลทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการรับฟังรายการวิทยุ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุของกลุ่มตัวอย่าง และส่วนที่ 2 ใช้สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานแบบสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และความเกี่ยวข้องกับ

ชมรมฯ และใช้สถิติวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (T-Test Independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว (One-Way-Anova)

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 378 คน แบ่งเป็นเพศชาย 196 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 เพศหญิง 182 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.2 รองลงมาคืออายุระหว่าง 46-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.0 และอายุมากกว่า 60 ปี น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 21.4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 51.6 รองลงมาเป็น การศึกษาระดับมัธยมศึกษา / ปวช. คิดเป็นร้อยละ 39.9 และระดับอนุปริญญา น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.7 ส่วนอาชีพพบว่ากลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพเกษตรกรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.7 รองลงมาประกอบอาชีพส่วนตัว / อาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 21.7 และเป็นข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.2 ส่วนใหญ่มีรายได้ 5,000-15,000 บาท / เดือน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.9 รองลงมาได้ต่ำกว่า 5,000 บาท / เดือน และรายได้มากกว่า 45,000 บาทต่อเดือน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.6

ทางด้านความเกี่ยวข้องกับชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับชมรมฯ เป็นเพียงผู้รับฟังรายการทางสถานี คิดเป็นร้อยละ 64.5 รองลงมาคือ เกี่ยวข้องในฐานะที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียน คิดเป็นร้อยละ 26.7 และเกี่ยวข้องในฐานะที่เป็นกรรมการบริหารชมรมฯ และกรรมการบริหารสถานีวิทยุ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.8

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี)

จากการศึกษาวิจัยพบว่า สถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) คือ ที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 87.3 รองลงมาคือ ฟังในรถยนต์ คิดเป็นร้อยละ 7.9 และฟังที่ทำงาน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.8

ส่วนลักษณะการเปิดรับฟังรายการของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่จะเป็นการเปิดฟังสลับไปมากับคลื่นอื่น มากที่สุด คิดเป็น 72.5 รองลงมาคือ ฟังเฉพาะช่วงเปิดเพลง คิดเป็นร้อยละ 12.4 และฟังทุกช่วง ยกเว้นข่าวและสเปคตตันชั่วโมง น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.7

กลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการเปิดรับฟังรายการ 3-4 วัน / สัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.0 รองลงมาคือ เปิดฟัง 1-2 วัน / สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 20.4 และเปิดฟัง 7 วัน / สัปดาห์ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.9 ส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการติดตามรับฟังรายการเฉลี่ยประมาณ 1-2 ชั่วโมง / วัน คิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมาฟังรายการประมาณ 3-4 ชั่วโมง/วัน คิดเป็นร้อยละ 34.4 และฟังมากกว่า 8 ชั่วโมง / วัน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.6

ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างติดตามรับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) นานประมาณ 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.8 รองลงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ติดตามรับฟังรายการมาประมาณ 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.6 และเป็นกลุ่มตัวอย่างที่รับฟังรายการประมาณ 1 ปี 6 เดือน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.3

นอกจากนี้ในส่วนพฤติกรรมอื่น ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้จักสถานีฯ จากการเปิดรับฟังเอง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.4 รองลงมาเป็นการรู้จักและเปิดรับฟัง เนื่องจากได้ยินคนอื่นพูดถึง คิดเป็นร้อยละ 20.9 และมีส่วนร่วมในการจัดรายการจึงรู้จักและเปิดรับฟัง น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.5 สำหรับช่วงเวลาที่ติดตามรับฟังในแต่ละวัน

โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างติดตามรับฟังรายการในช่วงเวลา 15.00-17.00 น. มากที่สุด รองลงมาเป็นช่วงเวลา 17.00-19.00 น. และติดตามรับฟังรายการในช่วงเวลา 11.00-13.00 น. น้อยที่สุด กลุ่มตัวอย่างชอบรับฟังรายการสุขภาพเพื่อประชาชน (อสม.) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.4 รองลงมาคือ รายการมาตรฐานงานพัฒนาชุมชน คิดเป็นร้อยละ 13.5 และฟังรายการสุขภาพจากสาธารณสุขอำเภอพุนพิน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.5

ส่วนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี)

รายการวิทยุที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นำมาใช้ประโยชน์ คือรายการสุขภาพเพื่อประชาชน (อสม.) คิดเป็นร้อยละ 23.0 รองลงมาคือ รายการเครดิตยูเนียนสู่ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 12.2

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการเพื่อความบันเทิงและเพลิดเพลิน ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.69 รองลงมาเป็นการใช้ประโยชน์เพื่อติดตามข่าวสารหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน ในระดับมากเช่นกัน มีค่าเฉลี่ย 3.66 และใช้ประโยชน์เพื่อใช้ข้อมูล

และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ไปช่วยในการตัดสินใจ และเพื่อนำข้อมูลข่าวสารไปสนทนา / แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับคือ 3.29

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่าย จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในรายการสุขภาพเพื่อประชาชน (อสม.) คิดเป็นร้อยละ 19.0 รองลงมาคือ รายการมาตรฐานงานพัฒนาชุมชน คิดเป็นร้อยละ 12.2 และพึงพอใจในรายการสุขภาพจากสาธารณสุขอำเภอพุนพินและรายการเกษตรธรรมชาติ มูลนิธิชินบัญชร คิดเป็นร้อยละ 1.3 เท่ากัน

จากการศึกษาวิจัยยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเภทรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) โดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.82 เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทั้งหมด โดยมีความพึงพอใจต่อรายการประเภทรายการ ความรู้ มีค่าเฉลี่ย 3.72 รองลงมาเป็นความพึงพอใจต่อรายการประเภทข่าวสาร มีค่าเฉลี่ย 3.65 และมีความพึงพอใจต่อรายการประเภทบันเทิง มีค่าเฉลี่ย 3.60

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการนำเสนอเนื้อหารายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.73 โดยมีความพึงพอใจต่อการนำเสนอเนื้อหาที่น่าสนใจ มีความหลากหลาย ไม่น่าเบื่อ ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.74 รองลงมาเป็นความพึงพอใจต่อเนื้อหาที่ทันต่อเหตุการณ์ ในระดับมากเช่นกัน มีค่าเฉลี่ย 3.54 และพึงพอใจต่อเนื้อหาที่ทำให้ทราบข้อมูลข่าวสารเรื่องต่าง ๆ และการนำเสนอข่าวสาร สารน่ารู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต / ประกอบอาชีพ ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับคือ 3.52

ในด้านการดำเนินรายการของผู้ดำเนินรายการ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อผู้จัดรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) โดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.75 โดยมีความพึงพอใจต่อผู้ดำเนินรายการที่ใช้ภาษาถิ่นในการจัดรายการ ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.88 รองลงมาเป็นผู้จัดรายการที่มีลีลาการนำเสนอที่น่าฟัง เป็นกันเอง ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.70 และพึงพอใจในระดับปานกลางต่อผู้จัดที่มีประเด็นเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นที่น่าสนใจ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.33

สำหรับความพึงพอใจต่อวันเวลาและความยาวของรายการที่ออกอากาศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.56 โดยมีความพึงพอใจต่อวันในการออก

อากาศ ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.57 รองลงมาเป็นความพึงพอใจต่อเวลาในการออกอากาศ ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.52 และพึงพอใจต่อความยาวของรายการที่น่าเสนอ ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.47

ส่วนความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในรายการ โดยรวมพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.49 โดยมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการมีส่วนร่วมในฐานะที่เป็นผู้รับฟังอย่างเดียว มีค่าเฉลี่ย 3.64 รองลงมาเป็นความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมด้วยการโทรศัพท์ขอฟังเพลงในรายการ ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.09 และพึงพอใจในระดับน้อยต่อการมีส่วนร่วมในฐานะที่เป็นกรรมการ หรือคณะกรรมการซึ่งรับผิดชอบในการวางแผนและนโยบายการบริหารจัดการ โดยมีค่าเฉลี่ย 2.11 เป็นที่น่าสังเกตว่าค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในรายการเมื่อเปรียบเทียบกับความพึงพอใจต่อรายการด้านอื่น ๆ แล้ว มีค่าเฉลี่ยน้อย โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมเป็นผู้นำเสนอ / เลือกประเด็นพูดคุยในรายการ การมีส่วนร่วมด้วยการแสดงความคิดเห็นในรายการ การมีส่วนร่วมสนทนา / แสดงความคิดเห็นในรายการฐานะแขกรับเชิญ / วิทยากรของรายการ การมีส่วนร่วมในฐานะทีมผลิตรายการ เช่น เป็นผู้ดำเนินรายการ/ ทำหน้าที่เลือกประเด็นที่จะนำเสนอในรายการ / ควบคุมเทคนิคด้านเสียงในการออกอากาศ ฯลฯ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.51-2.11 เท่านั้น

พร้อมกันนี้กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะให้สถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ปรับปรุงในด้านรูปแบบ เนื้อหา ผู้ดำเนินรายการ วัน เวลา ความยาวของรายการและการมีส่วนร่วมของผู้ฟังค่อนข้างน้อย มีข้อเสนออื่น ๆ เท่านั้นที่กลุ่มตัวอย่างตอบมากกว่าข้ออื่น ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ด้านรูปแบบรายการ ควรมีความหลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะรายการสัมภาษณ์พูดคุยสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ควรเพิ่มสัดส่วนการนำเสนอรายการเพลงให้มากขึ้นและมีการขานชื่อสถานี รายการและผู้ดำเนินการในแต่ละช่วง
- ด้านเนื้อหารายการ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ควรมีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เนื้อหาที่ต้องการให้นำเสนอมากขึ้น ได้แก่ ข่าวการเตือนภัย การเมืองท้องถิ่น ข่าวในชุมชนและจังหวัด สารความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ คุณธรรมจริยธรรม เกษตรกรรมและเศรษฐกิจพอเพียง
- ด้านผู้ดำเนินรายการ กลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะว่า ควรเพิ่มจำนวนนักจัดรายการให้มากกว่าเดิมและมีนักจัดรายการผู้หญิงให้มากขึ้น นักจัดรายการของสถานีควรมีความรู้ในเรื่องที่น่าเสนอ มีวิสัยทัศน์ ทักษะที่ดี และเปิดใจให้กว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้ฟัง เพื่อจะได้ปรับปรุงคุณภาพรายการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ นักจัดรายการควรพูดให้เป็นกันเอง ใช้ภาษาถูกต้อง

ตามหลักภาษาไทย เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้ฟัง ควรมีทักษะความชำนาญด้านเทคนิคโดยเฉพาะการใช้อุปกรณ์ในห้องส่งกระจายเสียงเป็นอย่างดี เพื่อให้ได้คุณภาพรายการตามมาตรฐาน และการจัดรายการต้องทำอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ไม่ขาดหายบ่อย ๆ หรือสลับสับเปลี่ยนผู้จัดบ่อย ๆ ทำให้ผู้ฟังสับสน

- ด้านวัน เวลา และความยาวของรายการที่ออกอากาศ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ควรขยายเวลาในการออกอากาศเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม และควรมีวันและเวลาในการออกอากาศสำหรับรายการให้แน่นอน ชัดเจน ปัจจุบันการนำเสนอรายการบางรายการออกอากาศไม่แน่นอน ในส่วนความยาวของรายการ กลุ่มตัวอย่างได้ให้เสนอว่า ไม่ควรเกิน 1 ชั่วโมงในแต่ละรายการ
- ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ฟัง กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ยังมีน้อย ควรเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในรายการมากกว่านี้ เช่น โทรศัพท์ จดหมาย ฯลฯ
- ด้านข้อเสนออื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอว่าควรมีการปรับปรุงสัญญาณในการส่งกระจายเสียงของสถานีให้ไกลและชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันสัญญาณคลื่นของสถานีไม่ชัดเจนจะถูกคลื่นอื่น ๆ แทรก นอกจากนี้สถานีควรยึดจุดยืนในการเป็นสถานีวิทยุที่ไม่มีการโฆษณาสินค้าและบริการตลอดไป และหน่วยงานภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของสถานี

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มผู้ฟังมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1. เพศ

1.1 เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้านลักษณะการเปิดรับฟังรายการและระยะเวลาในการติดตามรับฟังทางสถานี

1.2 เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้านสถานที่ที่เปิดรับฟังรายการ ความถี่ในการรับฟังรายการต่อสัปดาห์ เวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการรับฟังรายการต่อวัน และการรู้จักและเปิดรับฟังรายการ

2. ฉาย

2.1 อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชน
ชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้านลักษณะการเปิดรับฟังรายการ
และระยะเวลาในการติดตามรับฟังทางสถานี

2.2 อายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม的开รับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้านสถานที่ที่เปิดรับฟังรายการ ความถี่ในการรับฟังรายการต่อสัปดาห์ เวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการรับฟังรายการต่อวัน และกรารู้จักและเปิดรับฟังรายการ

3. ระดับการศึกษา

3.1 ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชมชนชมรมเครดิตยูเนี่ยนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้านสถานที่ที่เปิดรับฟังรายการ ลักษณะการเปิดรับฟังรายการ ความถี่ในการรับฟังรายการต่อสัปดาห์ เวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการรับฟังรายการต่อวัน ระยะเวลาในการติดตามรับฟังทางสถานี และการรู้จักและเปิดรับฟังรายการ

4. อาชีพ

4.1 อาชีพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม的开รับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชน
ชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้านสถานที่ที่เปิดรับฟังรายการ
ระยะเวลาในการติดตามรับฟังทางสถานี และการรู้จักและเปิดรับฟังรายการ

4.2 อาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกาเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้านลักษณะการเปิดรับฟังรายการ ความถี่ในการรับฟังรายการต่อสัปดาห์ และเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการรับฟังรายการต่อวัน

5. รายได้

5.1 รายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกาารเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชน
ชมรมเครดิตยูเนี่ยนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้านระยะเวลาในการติดตามรับฟัง
ทางสถานี

5.2 รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกาเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้านสถานที่ที่เปิดรับฟังรายการ ลักษณะการเปิดรับฟังรายการ ความถี่ในการรับฟังรายการต่อสัปดาห์ เวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการรับฟังรายการต่อวัน และการรู้จักและเปิดรับฟังรายการ

6. ความสัมพันธ์ระหว่างความเกี่ยวข้องกับชมรมฯ

6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความเกี่ยวข้องกับชมรมฯ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม

การเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้านสถานที่ที่เปิดรับฟังรายการ ลักษณะการเปิดรับฟังรายการ และการรู้จักและเปิดรับฟังรายการ

6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความเกี่ยวข้องกับชมรมฯ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้านความถี่ในการรับฟังรายการต่อสัปดาห์ เวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการรับฟังรายการต่อวัน และระยะเวลาในการติดตามรับฟังทางสถานี

สมมติฐานการวิจัยข้อ 2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

2.1 ผู้ฟังที่มีเพศแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้ฟังที่มีอายุแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้ฟังที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้ฟังที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

2.5 ผู้ฟังที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากกว่า 45,000 บาทต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อยกว่า 35,000 บาทต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 35,001-45,000 บาทต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 5,000 -35,000 บาทต่อเดือน และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 15,001-25,000 บาทต่อเดือน ส่วนคู่อื่น ๆ มีการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการไม่แตกต่างกัน

2.6 ผู้ฟังที่มีความเกี่ยวข้องกับชมรมฯ แตกต่างกันไป มีการใช้ประโยชน์จากรายการของ สถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกันไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับชมรมฯ เป็นผู้รับฟังรายการเท่านั้น มีค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกของ สหกรณ์ กรรมการบริหารชมรมฯ และกรรมการบริหารสถานีวิทยุฯ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรรมการบริหารชมรมฯ และอาสาสมัคร มีค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ

สมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกันไป ผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

3.1 ผู้ฟังที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้ฟังที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

3.3 ผู้ฟังที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

3.4 ผู้ฟังที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกันไป พบว่า กลุ่มกลุ่มนักเรียนและกลุ่มที่ประกอบอาชีพรับจ้าง ลูกจ้างบริษัทเอกชน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากกว่ากลุ่มเกษตรกร ส่วนกลุ่มอื่น ๆ มีความพึงพอใจต่อรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

3.5 ผู้ฟังที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อวันเวลาและความยาวรายการของ สถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกันไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 35,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 5,000-25,000 บาทต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 35,001-45,000 บาทต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 25,001 – 35,000 บาทต่อเดือน และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000

บาทต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 15,001– 25,000 บาทต่อเดือน ส่วนผู้อื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

3.6 ผู้ฟังที่มีความเกี่ยวข้องกับชมรมฯ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับชมรมฯ เป็นเพียงผู้รับฟังรายการ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ เพียงกลุ่มเดียว ในขณะที่กลุ่มอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยข้อ 4 พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการของกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

4.1 ผู้ฟังที่มีลักษณะการรับเปิดฟังรายการที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

4.2 ผู้ฟังที่มีความถี่ในการรับฟังรายการต่อสัปดาห์ที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

4.3 ผู้ฟังที่มีเวลาที่ใช้ในการรับฟังรายการต่อวันที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

4.4 ผู้ฟังที่มีระยะเวลาในการติดตามรับฟังทางสถานีฯ ที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยข้อ 5 พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการของกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจในรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

5.1 ผู้ฟังที่มีลักษณะการรับฟังรายการที่แตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจในรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

5.2 ผู้ฟังที่มีความถี่ในการเปิดรับฟังรายการต่อสัปดาห์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจในรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ไม่แตกต่างกัน

5.3 ผู้ฟังที่ใช้เวลาในการรับฟังรายการต่อวันที่แตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจในรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาในการรับฟัง 7-8 ชั่วโมงต่อวัน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาในการรับฟัง 1-6 ชั่วโมงต่อวัน และกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาในการรับฟัง 7-8 ชั่วโมงต่อวัน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาในการรับฟังมากกว่า 8 ชั่วโมงต่อวัน

5.4 ผู้ฟังที่มีระยะเวลาในการติดตามรับฟังรายการทางสถานีฯ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจในรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกัน พบว่า ผู้ฟังที่มีระยะเวลาในการติดตามรับฟังทางสถานีฯ น้อยกว่า 6 เดือน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากกว่าผู้ฟังที่มีระยะเวลาในการติดตามรับฟังทางสถานีฯ ประมาณ 6 เดือน – 2 ปี ส่วนกลุ่มอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อรายการวิทยุชุมชน ชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

พฤติกรรมกาเปิดรับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร และใช้เวลาในการทำงานอยู่ที่บ้าน ดังนั้นจึงเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ที่บ้านเช่นกัน โดยได้ติดตามรับฟังมานานประมาณ 2 ปี มีลักษณะการเปิดรับฟัง รายการสลับไปมากับคลื่นอื่น มีความถี่ในการเปิดรับฟังรายการ 3-4 วัน / สัปดาห์ ในแต่ละวัน ใช้เวลาในการรับฟังประมาณ 1-2 ชั่วโมง ช่วงเวลาที่ติดตามรับฟังมากที่สุดคือ 15.00-17.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่พักผ่อนของกลุ่มตัวอย่าง ทำให้มีเวลาว่างในการติดตามรับฟังรายการของทางสถานีฯ ได้ ทั้งนี้เนื่องจากภารกิจประจำวันของชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ จะเป็นช่วงเช้า โดยจะใช้เวลาในการกรีดยาง เก็บน้ำยาง ขี้ยาง ทำยางแผ่น ฯลฯ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้จักสถานีจากการเปิดรับฟังเอง สอดคล้องกับทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการสื่อสารที่ว่า ผู้รับสารในฐานะที่มีบทบาทรุกและมีวัตถุประสงค์

ในการสื่อสารเสมอ การใช้หรือเปิดรับสื่อหนึ่ง ๆ ที่ได้เลือกสรรแล้ว เพื่อตอบสนองความต้องการของตน ไม่ใช่เป็นการเปิดรับที่เลื่อนลอย หรือเป็นผลจากการชักจูงจากผู้ส่งสารแต่เพียงอย่างเดียว ความพึงพอใจในสื่อที่เกิดขึ้นเพื่อการเปิดรับสื่อ หรือการใช้สื่อที่เลือกแล้วเป็นไปอย่างต่อเนื่อง (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2539, น. 114)

รายการที่กลุ่มตัวอย่างชอบรับฟังมากที่สุดคือ รายการสุขภาพเพื่อประชาชน (อสม.) รองลงมาคือ รายการมาตรฐานงานพัฒนาชุมชน จะเห็นได้ว่ารายการดังกล่าวเป็นการนำเสนอเรื่องใกล้ตัว เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะการเปิดรับสื่อของผู้รับสารว่า โดยทั่วไปผู้รับสารจะเลือกเปิดรับสื่อที่สามารถจัดหามาได้ เป็นสื่อที่ให้ข้อมูลข่าวสารที่ใกล้ตัว เป็นประโยชน์สอดคล้องกับค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติของตน ตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของตน (พรทิพย์ วรจิโกคาทร, 2539, น. 292)

การใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี)

กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการสุขภาพเพื่อประชาชน (อสม.) มากที่สุด รองลงมาคือ รายการเครดิตยูเนียนสู่ชุมชน จะเห็นได้ว่าการใช้ประโยชน์จากรายการของกลุ่มตัวอย่างสอดคล้องกับรายการที่กลุ่มตัวอย่างชอบรับฟัง ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อหาที่น่าสนใจในรายการเครดิตยูเนียนสู่ชุมชนจะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่างเช่นกัน ดังนั้นข้อมูลข่าวสาร ความรู้ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ซึ่งเป็นเกษตรกรต้องการจึงเป็นเรื่องราวที่จำเป็นและมีประโยชน์ในการการดำเนินชีวิตประจำวันและนำมาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อพัฒนาตนและชุมชนนั่นเอง

กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการที่รับฟังในระดับมาก โดยใช้ประโยชน์เพื่อความบันเทิงและเพลิดเพลินมากที่สุด รองลงมาเป็นการใช้ประโยชน์เพื่อติดตามข่าวสารหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการในการเลือกรับสาร ของ แมคคอมส์ และเบคเกอร์ (Mc Combs, Maxwell E. and Lee B. Becker, 1979, pp. 47-49) ที่ได้อธิบายว่า ผู้รับสารจะเลือกเปิดรับสื่อเพื่อสนองความต้องการของตนในการฟัง ด้วยเหตุผลแตกต่างกันคือ เพื่อความบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวและสังเกตการณ์รอบตัว เพื่อที่จะได้รับรู้ว่าอะไรกำลังจะเกิดขึ้น เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ ทันสมัยและเรียนรู้ว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ควรรู้ เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมอยู่ร่วมในเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น

ความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี)

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรายการสุขภาพเพื่อประชาชน (อสม.) มากที่สุด รองลงมา คือ รายการมาตรฐานงานพัฒนาชุมชนและเครดิตยูเนียนสู่ชุมชน จะเห็นได้ว่าความพึงพอใจที่กลุ่มตัวอย่างมีต่อรายการที่รับฟังสอดคล้องกับรายการที่ชอบฟังและรายการที่นำมาใช้ประโยชน์ได้ ดังนั้นจึงสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการสื่อสาร ซึ่งเน้นผู้รับสารเป็นจุดเริ่มต้นในการศึกษา การใช้หรือการเปิดรับสื่อหนึ่ง ๆ ที่ได้เลือกสรรแล้วของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อสนองความต้องการของตน ความพึงพอใจในสื่อเกิดขึ้นเพื่อการเปิดรับสื่อ หรือการใช้สื่อที่เลือกแล้ว จะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2539, น. 114)

ความพึงพอใจต่อประเภทและเนื้อหารายการ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรายการประเภทสาระ น่ารู้ ในระดับมาก รองลงมาคือ รายการประเภทข่าวสาร และรายการประเภทผสมผสานหลากหลาย ในระดับมากเช่นกัน นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรายการที่นำเสนอเนื้อหาที่น่าสนใจ มีความหลากหลาย ไม่น่าเบื่อ ในระดับมาก รองลงมา คือเนื้อหาที่ทันต่อเหตุการณ์ เนื้อหาที่ทำให้ทราบข้อมูลข่าวสารเรื่องต่าง ๆ และเนื้อหาที่นำเสนอข่าวสาร สาระน่ารู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต / ประกอบอาชีพ ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า รายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ส่วนใหญ่เป็นรายการประเภทสาระ ความรู้ ซึ่งทำให้ผู้ฟังพอใจที่จะได้รับฟังรายการประเภทนี้ เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน หรือการประกอบอาชีพได้

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ดนุชา สลึงค์ เรื่อง “การศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของ ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนมูลนิธิบุญญานุภรณ์ (FM.90.75 MHz.) วัดโสภณาราม อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังที่จะรับฟังรายการประเภทข่าวสาร สาระน่ารู้ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร มีอายุระหว่าง 36-45 ปี ซึ่งอยู่ในวัยทำงานจึงมีความสนใจรับฟังรายการเพื่อติดตามข่าวสาร หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน เพื่อติดตามข่าวสาร สาระที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์โลกปัจจุบัน เพื่อนำข้อมูลข่าวสารไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพและชีวิตประจำวัน พร้อมกันนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีความคาดหวังที่จะรับฟังรายการประเภทข่าวสารหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกชุมชน มีการนำเสนอเนื้อหารายการที่หลากหลาย ไม่น่าเบื่อ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับฟังมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนได้รับความเพลิดเพลินและผ่อนคลายอารมณ์ และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ บัณฑิตา เรืองเริงกุลฤทธิ์ เรื่อง “พฤติกรรมการรับฟังรายการวิทยุชุมชนของคนโคราช สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

จังหวัดนครราชสีมา” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจจากการรับฟังรายการในประเด็นที่ทำให้รอบรู้ในเหตุการณ์ทั่วไปและความเคลื่อนไหวของชุมชนมากขึ้น

ส่วนความพึงพอใจต่อการดำเนินรายการของผู้ดำเนินรายการ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการดำเนินรายการที่ใช้ภาษาถิ่น มีลีลาการนำเสนอที่น่าฟัง เป็นกันเองและน้ำเสียงชัดเจน สามารถสื่อความหมายได้ดี ซึ่งประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญสำหรับงานด้านวิทยุกระจายเสียง การใช้ภาษาถิ่นทำให้ผู้ฟังสามารถเข้าถึงและเข้าใจในการสื่อสารได้ตรงกัน และการนำเสนอทางวิทยุกระจายเสียงนั้นเหมือนกับเป็นเพื่อนกับผู้ฟัง เป็นการพูดคุยกับผู้ฟัง ดังนั้นเสียงที่เป็นกันเองกับผู้ฟังจึงน่าจะดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้มาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงเพื่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งหลักการสื่อสารเพื่อการพัฒนา (เสถียร เขยประทับ, 2538, น. 281-282) ที่การสื่อสารเป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาที่แท้จริงควรเป็นสื่อที่ผลิตในท้องถิ่น เนื่องจากภาษาถิ่นสามารถสะท้อนถึงวัฒนธรรมที่งดงามของชุมชน และมีส่วนสำคัญที่จะทำให้รายการวิทยุใกล้ชิดกับผู้ฟังมีความรู้สึกเป็นกลุ่มเดียวกัน (กาญจนา แก้วเทพ, 2546) และสอดคล้องกับการศึกษาของ ภริตพร สุขโกศล เรื่อง “กระบวนการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของวิทยุชุมชน อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง” พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการให้ผู้จัดรายการใช้ภาษาคำเมืองหรือภาษาเหนือในการสื่อสาร และ ดนุชา สลึงค์ (2549) เรื่อง “การศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนมูลนิธิบุญญานุภาพ (FM. 90.75 MHz.) วัดโสมนาราม อำเภอ แม่ริม จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังที่จะรับฟังรายการที่ผู้ดำเนินรายการใช้ภาษาถิ่นในการนำเสนอ

สำหรับความพึงพอใจต่อวันเวลาและความยาวของรายการ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อวันในการออกอากาศ ในระดับมาก รองลงมาเป็นความพึงพอใจต่อเวลาในการออกอากาศ และความยาวของรายการ ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการบริหารสถานีเพิ่มเติมจึงทราบว่า การจัดทำผังรายการของสถานีเกิดจากการระดมความคิดเห็นจากคณะกรรมการและอาสาสมัครซึ่งเป็นคนในชุมชน มีวิถีชีวิตใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในประเด็นดังกล่าว ซึ่งจะเห็นว่าการดำเนินงานของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ได้ใช้กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมอันเป็นหัวใจหลักของวิทยุชุมชนที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนร่วมคิด ร่วมวางแผน โดยยึดหลักกระบวนการทางประชาธิปไตย (จุมพล รอดคำดี, 2542, น. 23)

ในด้านความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในรายการ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในฐานะที่เป็นผู้รับฟังอย่างเดียว ในระดับมาก รองลงมาเป็นความพึงพอใจในระดับปานกลางคือ การมีส่วนร่วมด้วยการโทรศัพท์ขอฟังเพลงในรายการและการมี

ส่วนร่วมด้วยการส่งจดหมาย / โทรศัพท์เพื่อแจ้งข่าวสารประชาสัมพันธ์ในรายการ นอกจากนั้นเป็น ความพึงพอใจในระดับน้อย คือ การมีส่วนร่วมเป็นผู้นำเสนอ / เลือกประเด็นพูดคุยในรายการ การมีส่วนร่วมด้วยการแสดงความคิดเห็นในรายการ, การมีส่วนร่วมสนทนา / แสดงความคิดเห็นใน รายการฐานะแซกรับเชิญ / วิทยากรของรายการ การมีส่วนร่วมในฐานะทีมผลิตรายการ เช่น เป็น ผู้ดำเนินรายการ/ ทำหน้าที่เลือกประเด็นที่จะนำเสนอในรายการ / ควบคุมเทคนิคด้านเสียงในการ ออกอากาศ ฯลฯ และการมีส่วนร่วมในฐานะที่เป็นกรรมการ หรือคณะบริหารซึ่งรับผิดชอบในการ วางแผนและนโยบายการบริหารจัดการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.51-2.11 จะเห็นว่าการมีส่วนร่วม ของผู้ฟังเป็นการมีส่วนร่วมในระดับผู้ฟังเท่านั้น ซึ่งในประเด็นนี้ สำหรับหลักการทำงานวิทยุชุมชน แล้ว จุมพล รอดคำดี (2542, น. 23) ได้สรุปแนวคิดวิทยุชุมชน จากการศึกษากระบวนการสื่อสาร แบบมีส่วนร่วมไว้ว่า วิทยุชุมชนจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมจัด รายการและสามารถเข้าไปบริหารจัดการหรือปฏิบัติในสถานนี้ได้ ดังนั้นคณะกรรมการบริหารสถานี ควรจะมีนโยบายหรือแนวทางที่จะกระตุ้นให้ผู้ฟังเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้สถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) เป็นวิทยุชุมชน ของประชาชน เพื่อประชาชนและโดยประชาชนอย่างแท้จริง

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มผู้ฟังมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรม

การเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่าย จังหวัดสุราษฎร์ธานี) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิด รับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้าน ลักษณะการเปิดรับฟังรายการและระยะเวลาในการติดตามรับฟังทางสถานี โดยมีลักษณะการฟัง สลับไปมากับคลื่นอื่นและติดตามรายการทางสถานีฯ มานานประมาณ 2 ปี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด การวิเคราะห์ผู้รับสาร (ยุบล เบญจรงค์กิจ, 2534, น. 49) ที่ชี้ให้เห็นว่า ผู้ชายและผู้หญิงมีความ แตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมได้ กำหนดบทบาท และกิจกรรมของผู้หญิงไว้แตกต่างกัน ในขณะที่เพศชายมีความเป็นผู้นำ อยากรู้ อยากเห็น แสวงหาข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย แต่เพศหญิงมักจะอ่อนไหว ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง

อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรม เครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้านลักษณะการเปิดรับฟังรายการและ

ระยะเวลาในการติดตามรับฟังทางสถานี เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นคนวัยทำงาน มีอายุระหว่าง 36-45 ปี ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ค่อนข้างมาก ดังนั้นในการติดตามเปิดรับข่าวสารจึงมีการคัดเลือกและเปรียบเทียบกับคลื่นอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ดีที่สุดและเหมาะสมกับตนมากที่สุด และจากการที่กลุ่มตัวอย่างติดตามรับฟังรายการของทางสถานี ๙ มานานตั้งแต่แรกเปิดสถานี ๙ ประมาณ 2 ปี แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับฟังจากรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี

อาชีพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้านสถานที่ที่เปิดรับฟัง ระยะเวลาในการติดตามรับฟัง และการรู้จักและเปิดรับฟังรายการ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นเกษตรกรสวนยางพารา ซึ่งมีแบบแผนการดำเนินชีวิตที่คล้ายคลึงกัน จึงส่งผลให้เกิดพฤติกรรมในการเปิดรับฟังที่เหมือน ๆ กันคือ ช่วงเช้าจะทำงานในสวนยางพารา จะหยุดพักผ่อนในช่วงบ่ายที่บ้าน จึงทำให้ส่วนใหญ่เปิดรับฟังวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ที่บ้านเช่นกัน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างรู้จักและเปิดรับฟังรายการด้วยตนเอง ลักษณะดังกล่าวทำให้ทราบว่า ผู้รับสารแต่ละคนมิใช่เป็นเพียงผู้รับสาร (Passive) ต่าง ๆ จากสื่อมวลชนเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น แต่มีบทบาทเป็นฝ่ายกระทำการ (Active) ในการใช้สื่อมวลชน โดยสามารถเลือกรับสื่อมวลชนตามต้องการมีวัตถุประสงค์ มีความตั้งใจและความต้องการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของตนเองด้วยจุดมุ่งหมายต่าง ๆ (Katz E. and Others, 1974, pp. 21-22)

รายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้านระยะเวลาในการติดตามรับฟังทางสถานี จะเห็นได้ว่าสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจซึ่งประกอบด้วยอาชีพ รายได้ ฯลฯ มีอิทธิพลต่อปฏิกิริยาของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสารและสาร เพราะคนที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจที่ต่างกัน จะมีพฤติกรรมต่างกัน และคนที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจที่เหมือนกัน จะมีพฤติกรรมเหมือน ๆ กัน (ยุบล เบญจรงค์กิจ, 2534, น. 49)

ความเกี่ยวข้องกับชมรมฯ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเปิดรับฟังรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ในด้านสถานที่ที่เปิดรับฟังรายการ ลักษณะการเปิดรับฟังรายการและการรู้จักและเปิดรับฟังรายการ แม้ว่าผู้ฟังส่วนใหญ่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับชมรมฯ แต่อย่างไร เป็นเพียงผู้รับฟังรายการเท่านั้น และเป็นผู้ฟังที่รู้จักและสนใจเปิดรับฟังรายการทางสถานี ๙ ด้วยตนเอง ลักษณะดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงธรรมชาติของมนุษย์ที่

ว่า ผู้ฟังเป็นผู้รับสารที่มีความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) อยากมีประสบการณ์ใหม่ ตามสภาพสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้มนุษย์เปิดรับข่าวสาร (พรทิพย์ วรกิจโกศาทร, 2539, น. 292) และเมื่อติดตามรับฟังยังพบว่าเนื้อหาของรายการที่น่าสนใจมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพจึงเป็นแรงเสริมให้ผู้ฟังสนใจติดตามรับฟังรายการของสถานีฯ อย่างต่อเนื่อง

เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่าสอดคล้องกับ พิษญา รัตนพล ที่ได้ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการสื่อสาร ความคาดหวัง ผลประโยชน์และความน่าเชื่อถือของรายการวิทยุเพื่อสังคมและชุมชน : กรณีศึกษาสถานีวิทยุชุมชน” พบว่า เพศ อายุและอาชีพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสื่อสาร

สมมติฐานการวิจัยข้อ 2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ฟังที่มีรายได้และความเกี่ยวข้องกับชมรมฯ แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างปัจเจกบุคคล (The Individual Difference) ของ เดอ เฟลอร์ (De Fleur, 1970, pp. 119-122) ทั้งนี้เพราะว่าผู้รับสารแต่ละคนจะมีความแตกต่างในทางจิตวิทยา เช่น ทักษะคิด ค่านิยม และความเชื่อ ลักษณะทางชีวภาพ และสภาพแวดล้อม ซึ่งจะมีผลต่อความสนใจในการเปิดรับสารหรือตีความหมายข่าวสารแตกต่างกันออกไป

กลุ่มผู้ฟังที่มีรายได้มากกว่า 45,000 บาทต่อเดือน มีการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากที่สุด เนื่องจากรายได้ที่สูง ย่อมมีความสามารถในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารในสิ่งที่ตนสนใจได้มากกว่า และกลุ่มผู้ฟังส่วนใหญ่เป็นเพียงผู้รับฟังรายการ ที่ใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ซึ่ง พรทิพย์ วรกิจโกศาทร (2539, น. 292) กล่าวว่า เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่มีความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) อยากมีประสบการณ์ใหม่ ๆ ตามสภาพสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงสนใจที่จะแสวงหาเปิดรับข้อมูลข่าวสาร แม้ว่าจะไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับชมรมฯ แต่อย่างใดก็ตาม ซึ่งลักษณะเช่นนี้ สุรพงษ์ โสภนะเสถียร (2539, น. 114) ชี้ให้เห็นว่า กลุ่มผู้ฟังอยู่ในฐานะเป็นผู้ที่มีบทบาทรุกมีการเปิดรับสื่อที่ได้เลือกสรรแล้ว เพื่อตอบสนองความต้องการของตน

สมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัด

สุราษฎร์ธานี) แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ฟังที่มีอาชีพ รายได้และความเกี่ยวข้องกับชมรมฯ แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างปัจเจกบุคคล (The Individual Difference) ของ เดอ เฟลอร์ (De Fleur, 1970, pp. 119-122) เช่นกัน

กลุ่มผู้ฟังที่เป็นนักเรียนและกลุ่มที่รับจ้าง ลูกจ้างบริษัทเอกชน มีความพึงพอใจต่อรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากกว่ากลุ่มเกษตรกร

ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่ารายการของทางสถานีฯ ที่มีเนื้อหาสำหรับเกษตรกรโดยตรงมีเพียง 3 รายการเท่านั้น ในขณะที่เนื้อหารายการอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะนำเสนอเป็นสาระความรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ เช่น รายการเยาวชนสร้างสรรค์ สุขภาพเพื่อประชาชน (อสม.) มาตรฐานพัฒนาชุมชน ศิลปะพื้นบ้าน เป็นต้น จึงทำให้กลุ่มผู้ฟังที่เป็นนักเรียนซึ่งอยู่ในวัยของการเรียนรู้ มีความต้องการที่จะเสาะแสวงหาข้อมูลข่าวสารมีความพึงพอใจต่อรายการมากกว่ากลุ่มอื่น เช่นเดียวกับกลุ่มที่รับจ้าง ลูกจ้างบริษัทเอกชนซึ่งเป็นคนในวัยทำงานก็มีความพึงพอใจต่อรายการของสถานีฯ เพราะต้องการบริโภคข้อมูลข่าวสารเพื่อเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า มีงานวิจัยที่สอดคล้องกัน เช่นงานวิจัยของ ปัญญา เรืองเรงฤทธิ์ (2546) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการรับฟังรายการวิทยุชุมชนของคนโคราช สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดนครราชสีมา” พบว่า อาชีพแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุชุมชนของคนโคราชแตกต่างกัน

งานวิจัยของ ดนุชา สลึงค์ (2549) ที่ศึกษาเรื่อง “การศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนมูลนิธิบุญญารมย์ (FM.90.75 MHz.) วัดโสมนาราม อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า อาชีพแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุชุมชน มูลนิธิบุญญารมย์แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพียงผู้รับฟังรายการ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับชมรมฯ และมีรายได้มากกว่า 35,001 บาทต่อเดือน มีความพึงพอใจต่อรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ สอดคล้องกับ ยูล เบญจรงค์กิจ (2534, น. 49) ที่เห็นว่า ความเหมือน หรือความใกล้เคียงในเรื่องคุณสมบัติทางประชากรศาสตร์และพฤติกรรมการสื่อสาร หรืออิทธิพลของสื่อต่อกลุ่มผู้รับสารที่มีคุณสมบัติทางประชากรศาสตร์ที่เหมือนกันแล้ว ยังมีประเด็นที่เกี่ยวกับความแตกต่างทางสังคม (Social Differentiation) ของผู้รับสารในกลุ่มประชากรเดียวกันด้วย แม้คุณสมบัติที่มองเห็นภายนอกของกลุ่มผู้รับสารจะใกล้เคียงกัน แต่โครงสร้าง

ภายใน (Internal Structure) อาทิ ทัศนคติ ความเชื่อ ประสบการณ์ สภาวะอารมณ์และจิตใจอาจแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะเป็นผลโดยตรงมาจากอิทธิพลของสื่อมวลชน หรืออิทธิพลโดยอ้อมของสื่อมวลชนก็ได้ ดังนั้นการเลือกใช้สื่อ ความพึงพอใจต่อสื่อที่แตกต่างกันของผู้รับสารอาจเป็นผลมาจากสาเหตุของความแตกต่างกันของโครงสร้างภายในของผู้รับสารก็ได้

สมมติฐานการวิจัยข้อ 4 พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการของกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกัน ผลการทดสอบปฏิเสธสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า แม้ว่าพฤติกรรมของผู้รับสารจะแตกต่างกันทั้งในด้านลักษณะการรับเปิดฟังรายการ ความถี่ในการรับฟังรายการ ต่อสัปดาห์ เวลาที่ใช้ในการรับฟังรายการต่อวัน และระยะเวลาในการติดตามรับฟังทางสถานี แต่ถ้าหากมีการนำเสนอรายการที่ดี ด้วยรูปแบบที่น่าสนใจ เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้ฟังแล้ว ก็สามารถที่จะนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพได้ ก่อเกิดประโยชน์ต่อผู้ฟังได้ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยข้อ 5 พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการของกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจในรายการของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ฟังที่ใช้เวลาในการรับฟังรายการต่อวันและระยะเวลาในการติดตามรับฟังรายการทางสถานีแตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจต่อรายการทางสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) แตกต่างกัน

ผู้ฟังที่มีระยะเวลาในการรับฟัง 7-8 ชั่วโมงต่อวัน มีความพึงพอใจต่อรายการมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ จะเห็นได้ว่า ผู้ฟังที่ติดตามใช้เวลาในการรับฟังมาก มีความพึงพอใจต่อรายการทางสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มาก เพราะยังฟังมากยิ่งขึ้น ยิ่งได้ประโยชน์มาก สามารถนำข้อมูลข่าวสารและความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี และผู้ฟังที่มีระยะเวลาในการติดตามรับฟังทางสถานีฯ น้อยกว่า 6 เดือน มีความพึงพอใจต่อรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) มากที่สุด ทั้งนี้เพราะเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่มีความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) อยากมีประสบการณ์ใหม่ ๆ การติดตามรับฟังรายการในช่วงแรก ๆ ผู้ฟังจะมีความกระตือรือร้น พึงพอใจในข้อมูลข่าวสารที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่ได้รับ (พรทิพย์ วรกิจโกศาทร, 2539, น. 292)

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะให้สถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียน ภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ปรับปรุงสถานีในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ

- ด้านรูปแบบรายการ ควรมีความหลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะรายการสัมภาษณ์ พุดคุยสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ควรเพิ่มสัดส่วนการนำเสนอ รายการเพลงให้มากขึ้นและมีการชวนซื้อสถานี รายการและผู้ดำเนินการในแต่ละช่วง
- ด้านเนื้อหารายการ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ควรมีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เนื้อหาที่ต้องการให้นำเสนอมากขึ้น ได้แก่ ข่าวการเตือนภัย การเมืองท้องถิ่น ข่าวในชุมชนและจังหวัด สารความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ คุณธรรมจริยธรรม เกษตรกรรมและเศรษฐกิจพอเพียง
- ด้านผู้ดำเนินรายการ กลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะว่า ควรเพิ่มจำนวนนักจัดรายการให้มากกว่าเดิมและมีนักจัดรายการผู้หญิงให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มความหลากหลายในด้านเสียงมากขึ้น นักจัดรายการของสถานีควรมีความรู้ในเรื่องที่นำเสนอ มีวิสัยทัศน์ ทักษะที่ดี และเปิดใจให้กว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้ฟัง เพื่อจะได้ปรับปรุงคุณภาพรายการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ นักจัดรายการควรพูดให้เป็นกันเองและใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้ฟัง ควรมีทักษะ ความชำนาญด้านเทคนิค โดยเฉพาะการใช้อุปกรณ์ในห้องส่งกระจายเสียง เป็นอย่างดี เพื่อจะการดำเนินรายการได้น่าฟังตามมาตรฐาน และการจัดรายการต้องทำอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ไม่ขาดหายบ่อย ๆ หรือสลับเปลี่ยนผู้จัดบ่อย ๆ ทำให้ผู้ฟังสับสน
- ด้านวัน เวลาและความยาวของรายการที่ออกอากาศ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ควรขยายเวลาในการออกอากาศเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม และควรมีวันและเวลาในการออกอากาศสำหรับรายการให้แน่นอน ชัดเจน ปัจจุบันการนำเสนอรายการบางรายการออกอากาศไม่แน่นอน ในส่วนความยาวของรายการ กลุ่มตัวอย่างได้ให้เสนอว่า ไม่ควรเกิน 1 ชั่วโมงในแต่ละรายการ
- ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ฟัง กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ยังมีน้อย ควรเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในรายการมากกว่านี้ เช่น โทรศัพท์, จดหมาย ฯลฯ
- ด้านข้อเสนออื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอว่าควรมีการปรับปรุงสัญญาณในการส่งกระจายเสียงของสถานีให้ไกลและชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันสัญญาณคลื่นของสถานีไม่ชัดเจนจะถูกคลื่นอื่น ๆ แทรก นอกจากนี้สถานีควรยึดจุดยืนในการเป็นสถานีวิทยุที่ไม่มีการโฆษณาสินค้าและบริการตลอดไป และหน่วยงานภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของสถานี

จากข้อเสนอแนะทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น เป็นข้อเสนอแนะให้สถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ปรับปรุงสถานีในด้านต่าง ๆ จึงควรที่คณะกรรมการบริหารสถานี ผู้ดำเนินรายการและผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้นำผลวิจัยครั้งนี้มาใช้ในการวางแผน หรือนโยบายสำหรับการผลิตรายการวิทยุชุมชน ทั้งในด้านการกำหนดเนื้อหา รูปแบบรายการ ความยาวและความถี่ในการออกอากาศ รวมถึงช่วงเวลาที่เหมาะสม และใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือกบุคลากรที่เหมาะสมสำหรับทำหน้าที่ผู้ดำเนินรายการ ทั้งนี้เพื่อให้รายการวิทยุชุมชนที่ผลิตขึ้นมานั้นเป็นไปตามหลักการคือ ตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายในชุมชน และควรมีการกระตุ้นให้ผู้ฟังได้เข้ามามีส่วนร่วมกับทางสถานีฯ ให้มากขึ้น โดยอาจจะจัดเป็นในรูปแบบของกิจกรรมกลุ่ม การสัมมนา ระดมความคิดเห็น ฯลฯ เพื่อให้ทุกส่วนในชุมชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานี ฯ ร่วมกัน ทุกคนมีสิทธิที่จะใช้สื่อและเข้าถึงสื่อได้ตลอดเวลา อันจะส่งผลให้สถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) กลายเป็นสถานีวิทยุชุมชนต้นแบบของชุมชน เพื่อชุมชนและโดยชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินการของสถานีและชมรมฯ อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาประชากรกลุ่มที่ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) เลย โดยศึกษาว่าเป็นเพราะสาเหตุใด
2. ควรได้ทำการศึกษาซ้ำ เจาะลึกไปในส่วนของข้อเสนอแนะแต่ละส่วน เพื่อให้ทราบชัดเจนว่า กลุ่มผู้ฟังต้องการให้ปรับปรุงในแต่ละส่วนอย่างไร ทั้งนี้การศึกษาวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างอาจจะไม่ตอบในส่วนข้อเสนอแนะ ทำให้ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะมาไม่ชัดเจนเท่าที่ควร
3. ควรมีการวิจัยเพื่อติดตามและประเมินผลรายการวิทยุชุมชนชมรมเครดิตยูเนียนภาคใต้ (เครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานี) อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงรายการให้ตรงกับความต้องการของผู้ฟังมากยิ่งขึ้น